

Ráddehusa evttohus riikkabeivviide láhkan oahppi- ja studeantafuolahuslága, dearvvašvuodafuolahuslága ja allaskuvlaohppiid oahppodearvvašvuodafuolahusas addojuvvon lága 6 § nuppástuhttimis

EVVTOHUSA VÁLDOÁŠŠÁLAŠ SISDOALLU

Evttohusas bukto ovdan nuppástuhttit oahppi- ja studeantafuolahuslága, dearvvašvuodafuolahuslága ja allaskuvlaohppiid oahppodearvvašvuodafuolahusas addojuvvon lága. Evttohus láktása sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusa ođasmahttimii, mas sosiála- ja dearvvašvuodabálvalusaid lágidanovddasvástádus sirdašuvvá gielddain buresveadjinguovlluide. Oahppi- ja studeantafuolahuslága ja dearvvašvuodafuolahuslága ovdanbuktet dán geažil nuppástuhttit nu, ahte soames njuolggadusaid aiddostahttit vástidit sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusa ođasmahttima. Evttohuvvon nuppástusain figgat sihkkarastit eará ráddehusdásiid gaskasaš ovtasbarggu oahppofuolahusas. Mánáid ja nuoraid priváhta eallima ja persovdnadieđuid suoji ovdanbuktet buoridit aiddostahttimiin njuolggadusaid, mat gusket oktavuodaváldima oahppofuolahusbálvalusaide, oahppofuolahusa registariid ja persovdnadieđuid giedahallama ja oahppofuolahusbálvalusain hápmašuvvan dieđuid suollemassandoallama. Dearvvašvuoda ja buresveadjima lágádusa ja Oahpahusráddehusa ovddasvástádusaid oahppofuolahusa stivremis ja ovddideamis evttohit dahkat čielgasabbon. Dearvvašvuodafuolahusláhki evttohit lasihit ođđa paragrafa oahppofuolahusbálvalusain, mas earet eará dorvvastit oahppofuolahusbálvalusaid lagasbálvalusvuodđojurdaga. Oahppofuolahusbálvalusaid sisdoaluide eai evttohuvvo nuppástusat.

Lágit leat oaiyvilduvvon boahit fápmui 1 beaivve ođđajagimánu 2023. Goittotge oahppi- ja studeantafuolahuslága 16 § nuppástus lea oaiyvilduvvon boahit fápmui 1 beaivve ođđajagimánus 2022.

SISDOALLU

EVTTOHUSA VÁLDOÁŠŠÁLAŠ SISDOALLU.....	1
4 Evttohusat ja daid váikkuhusat	3
4.2 Váldoáššálaš váikkuhusat	3
7 Vuoduštusat detáljaid mielde.....	3
7.1 Oahppi- ja stuđeantafuolahusláhka	3
LÁHKAEVTTOHUSAT	6
oahppi- ja stuđeantafuolahuslága nuppástuhttimis.....	6

4 Evttohusat ja daid váikkuhusat

4.2 Válđoáššálaš váikkuhusat

Gielalaš váikkuhusat

Sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusa odasmahttimis lágidanovddasvástádus sirdašuvašii Lappi buresveadjinguovlui sápmelaččaid ruovttuguovllu gielddain. Dát leat Eanodaga, Anára ja Ohcejoga gielddat ja oassi Soađegili gieldda guovllus. Lassin Lappi buresveadjinguovllu lágidanovddasvástádussan sirdašuvašedje ruovttuguovllus doaibmi Lappi buohccedikšunbire ja Lappi sierrafuolahusbire barggut. Sámi giellalága leat evttohuvvon nuppástuhtot nu, ahte Lappi buresveadjinguovllu lasihit lága heivehansuorgái gullelaš virgeoapmahaččaide. Ná sihkkarastášedje, ahte sápmelaččaid gielalaš vuogiatvuodát seillošedje sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusa lágidanovddasvástádusa sirdašuvadettiin gielddain buresveadjinguovlluide (dárkileappot HE 241/2020 vp, s. 414–416).

7 Vuoduštusat detáljaid mielde

7.1 Oahppi- ja studeantafuolahusláhka

13 b §. *Guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána.* Paragráfa 1 momellant mielde buresveadjinguovllus galggašii leat stivrabajiid áigge guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána, man dohkkehit buresveadjinguovllu guovllustivrras. Buresveadjinguovllu ovddasvástádussan livččii fuolahit das, ahte guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána gárvvistuvvo ovttasbarggus guovllu gielddaid ja dárbbu mielde earáiguin oahpahusa ja skuvlejumi lágideaddjiid ovddasteddjiiguin. Plána galggašii evttohuvvon 14 a § 3 momellant 3 saji mielde válmmaštallat ja dárbbu mielde dárkkistit guovlluguovdasaš oahppofuolahusa ovttasbargojoavkkus.

Paragráfa 2 momellant mielde guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána galggašii sisttisdoallat oahppofuolahusbálvalusaid guovlluguovdasaš ollašuhttima ulbmiliid guovddáš vuodđojurdagiid (*sadji 1*), plána buresveadjinguovlluid ja gielddaid gaskasaš ovttasbarggu ordnemis oahppofuolahusa ollislašvuoda ollašuhttimin (*sadji 2*), buresveadjinguovlluid guovllus lean oahpahusa ja skuvlejumi lágideddjiid almmuhan árvvoštallamiid oahppofuolahusbálvalusaid ollislašdárbbus (*sadji 3*), plána oahppofuolahusbálvalusaid resurssaid čuoziheamis (*sadji 4*), doaibmabijuid guvllolaš oahppofuolahusplána ollašuhttima ja čuovvuma várás (iešbearráigeahčču) (*sadji 5*) ja dán lága 13 a §:s oaivvilduvvon gielddaid oahppofuolahusplánain dihtton ja earáid dárbbasahtti doaibmabijuid (*sadji 6*).

Guovlluguovdasaš oahppofuolahusplánii girjedivčče buresveadjinguovllu guovllus sohppojuvvon láhttenvuogit oahppofuolahusa ollislašvuoda ollašuhttimin. Plánas galggašedje boahtit ovdan ovdamearkka dihtii guovllu oahppofuolahusas vástideaddji oassebealit ja sin ovddasvástádusat, sohppojuvvon ovttasbargostruktuurat ja láhttenvuogit oahppofuolahusa searvvašlašvuoda ja individuála barggu plánema, ollašuhttima ja árvvoštallama dihtii ja doarvái buorre dieđuid molsuma sihkkarastima dihtii gielddaid ja buresveadjinguovlluid gaskkas. Guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána sisttisdoalašii buresveadjinguovllu guovllus Leahkki oahpahusa ja skuvlejumi lágideaddjiid almmuhan árvvoštallamiid oahppofuolahusbálvalusaid ollislašdárbbus. Ollislašdárbbu árvvoštallamiin vuhtiiválddášedje oahppi- ja studeantameriid lassin eará ahkásaš ja eará duogážiin boahtti ohppiid ja studeantaid árvvoštallon doarjaga dárbbu molsašuddama ja studeremii ja oahppolágádusservošiidda laktáseaddji dieđuid. Buresveadjinguovlu dárbbášivččii guovllustis gielddaid árvvoštallama oahppofuolahusbálvalusaid

dárbbus vai sáhtašii plánet oahppofuolahusbálvalusaid resurssaid čuoziheami ohppiid ja studeanttaid dárbbuid mielde. Oahppolágádusaid dilit sihke ohppiid ja studeanttaid doarjaga dárbu molsašuddet, man dihtii buresveadjinguovllu ja gielddaid galggašii dahkat bissovaš ovttasbarggu searvvušlaš barggu sihke ohppiid ja studeanttaid doarvái buorre doarjaga sihkkarastima dihtii. Guovlluguovdasaš oahppofuolahusplánas galggašedje boahit ovdan unnimustá oahppofuolahusa resurssaid čuoziheami vuodđojurdagat ja láhttenvuogit ja doarvái guhkes áigái gárvvistuvvon resurssaplána. Plánii galggašii girjet maiddá guovllus sohppojuvvon láhttenvugiid ja doaibmajuid guvllolaš oahppofuolahusplána ollašuhttimin sihke dan ulbmiliid ja doaibmajuid ollašuhttima čuoovvumin. Dánna lágiin buresveadjinguovllu guovllus sáhtašii ollašuhttit iešbearráigeahču. Guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána galggašii maiddá sisttisdoallat girjemiid oahppi- ja studeantafuolahuslága 13 a §:s oaivvilduvvon gielddaid oahppofuolahusplánain dihttojeaddji ja earáin vejolaš oahppofuolahusa ollislašvuoda ovddidandárbbuin ja plána ovddidandárbbuide vástideamis.

Paragráfa 3 momeantta vuodul guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána galggašii laktit mánáid-suodjalanlága (417/2007) 12 § 3 momeanttas oaivvilduvvon guovlluguovdasaš mánáid ja nuoraid buresveadjinplánii. Gažaldat livččii seammalágán geatnegasvuodas, man mielde gielda galgá laktit gieldda oahppofuolahusplána mánáid ja nuoraid buresveadjinplánii. Nu lavttáše sihke buresveadjinguovllu ja gieldda oahppofuolahusplánaid mánáid ja nuoraid buresveadjinplánaide. Guvllolaš mánáid ja nuoraid buresveadjinplána vehkiin oahppofuolahusplána čanaše buresveadjinguovllu strategija- ja bušeahttaproseassii.

14 a §. *Guovlluguovdasaš oahppofuolahusa ovttasbargojoavku.* Paragráfa 1 momeanttas ásaht, ahte buresveadjinguovlu galggašii ovttas guovllustis gielddaiguin hábmet guovlluguovdasaš oahppofuolahusa ovttasbargojoavkku (*ovttasbargojoavku*). Buresveadjinguovllu oahppofuolahusbálvalusain vástideaddji oassebealli livččii ovddasvástádusas ovttasbargojoavkku čohkkemis ja doaibmamis. Buresveadjinguovlu galgá ordnet oahppofuolahusbálvalusaid guovllustis lea oahppolágádusaide, nuba dat galgá váldit vuhtii buot guovllus gielddaid dárbbuid ja oainnuid go ordne stuđerenfuolahusbálvalusaid. Dasgo gažaldat livččii oahppofuolahusa ollislašvuodas, barggu galggašii dahkat buresveadjinguovllu ja gielddaid ovttasbargun. Ulbmilin lea sihkkarastit doarvái buorre ovttasbarggu ja vuorrováikkuhusa oahppofuolahusas, dasgo boahtteáiggis oahppofuolahusa ollislašvuoda lágideapmi lea juohkašuvvan guovtti eará ráđdehusdási gaskii.

Paragráfa 2 momeantta mielde ovttasbargojoavkkus sáhtašedje leat ovddastuvvon 1 momeanttas máinnašuvvon oassebeliid lassín earát oahpahusa ja skuvlejumi lágideaddjit, vuolleahkásaččaid vanhemiid ja fuolaheddjiid sihke ohppiid ovddasteaddjit ja earát ovttasbargoassebealit. Momeanta suovašii ovttasbargojoavkku čoakkádusa meroštallama guovlluguovdasaš dárbbuid mielde. Dasgo oassi oahppofuolahusbálvalusaid geavaheddjiin leat vuolleahkásaččat, maiddá vanhemiid ja fuolaheddjiid ovddastus ovttasbargojoavku čoakkádusas livččii vejolaš. Buresveadjinguovlu ja dan guovllu gielddat sáhtašedje soahpat čoakkádusas ovttas guovllus earáiguin doibmiiguin.

Paragráfa 3 momeantta mielde ovttasbargojoavkku bargun livččii ovddidit ja oktiiheivehit oahppofuolahusbálvalusaid guovlluguovdasaččat (*sadji 1*). Ovttasbargojoavkkus soabašedje oktasaš láhttenvugiin ja doaibmanvugiin maid heivehit guovlluid oahppofuolahusbálvalusaid plánemii, ollašuhttimii ja árvvoštallamii. Dat sáhtašii maiddá mearrádusaidis mielde soahpat oktasaš láhttenvugiin guovllustis. Gielddaid mánggasuorggat oahppofuolahusa stivrenjoavkkut livčče ain ovddasvástádusas oahppofuolahusa plánemis, ovddideamis ja árvvoštallamis gielddaid guovdu.

Ovttasbargojoavkku bargun livččii maiddái čuovvut, ahte oahppofuolahusbálvalusat doaimmašedje ovttasbarggus oahpahušdoaimmain, sosiála- ja dearvvašvuodafuolahusa bálvalusvuogádagain sihke earáiguin mánáid ja nuoraid bálvalusaiguin (*sadji 2*). Gažaldat livččii oahppofuolahusbálvalusaid ja searvvušlaš oahppofuolahusa ulbmillaš ovttasbarggu čuovvumis.

Ovttasbargojoavku galggašii válmmaštallat ja dárbbu mielde dárkkistit lága 13 b §:s oavilduvvon guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána buresveadjinguovllu guovllustivrii (*sadji 3*). Njuolggadusain sihkkarasttáše, ahte buresveadjinguovlu dagašii doarvái ovttasbarggu guovllustis gielddaiguin go gárvvista ovdalis máinnašuvvon plána. Lassin dat livččii ovddasvástádusas guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána dárkkisteamis. Ná dat galggašii barggustis árvvoštallat doarvái plána áigeguovdilisuoda ja beaivádandárbbuid. Dat sáhtašii ovdanbuktit buresveadjinguovllu guovllustivrii iešdáhhtolaččat guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána dárkkisteami.

Ovttasbargojoavkku galggašii lassin fuolahit earáiguin dasa sierra addojuvvon bargguin (*sadji 4*). Dát guodášii vejolašvuoda ovddidit ovttasbargojoavkku doaibmama. Bargguid galggašii goittotge addit sierra juogo ásaheimiin áššis sierra dahje ovdamearkka dihtii nu, ahte ovttasbargojoavku soahpá odđa bargguin eará doibmiiguin. Maiddá buresveadjinguovllu guovllustivra oaččošii addit ovttasbargojovkui bargguid.

LÁHKAEVTTOHUSAT

1.

Láhka

oahppi- ja studeantafuolahuslága nuppástuhttimis

13 b §

Guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána

Buresveadjinguovllus galgá leat gielddastivrabajiid guovdu guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána, mii dohkkehuvvo buresveadjinguovllu guovllustivrras.

Guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána galgá sisttisdoallat:

- 1) oahppofuolahusbálvalusaid guovlluguovdasaš ollašuhttima ulbmiliid ja guovddáš vuodđojurdagiid;
- 2) plána buresveadjinguovllu ja gielddaid gaskasaš ovttasbarggu ordnemis oahppofuolahusa ollislašvuoda ollašuhttimin;
- 3) buresveadjinguovllu guovllus leahkki oahpahusa ja skuvlejumi lágideddjiid almmuhan árvoštallamiid oahppofuolahusbálvalusaid ollislašdárbbus;
- 4) plána oahppofuolahusbálvalusaid resurssaid čuoziheami;
- 5) doaibmajuid guvllolaš oahppofuolahusplána ollašuhttimin ja čuovvumin (*iesbearráigeahčču*); ja
- 6) dán lága 13 a §:s oaivvilduvvon gielddaid oahppofuolahusplánain dihtton ja earáid dárbašahtti doaibmajuid.

Dán paragrafas oaivvilduvvon oahppofuolahusplána galgá laktit mánáidsuodjalanlága (417/2007) 12 § 3 momeanttas oaivvilduvvon guovlluguovdasaš mánáid ja nuoraid buresveadjinplánii.

14 a §

Guovlluguovdasaš oahppofuolahusa ovttasbargojoavku

Buresveadjinguovlu galgá ovttas guovllustis gielddaiguin hábmet guovlluguovdasaš oahppofuolahusa ovttasbargojoavkku (*ovttasbargojoavku*).

Ovttasbargojoavkkus sáhttet leat ovddastuvvon 1 momeanttas máinnašuvvon oassebeliid lassin earát oahpahusa ja skuvlejumi lágideaddjit, vuolleahkásaš vanhemiid ja fuolaheddjiid ja oahppiid ovddasteaddjit ja earát ovttasbargoossebealit.

Ovttasbargojoavkku bargun lea:

- 1) ovddidit ja oktiiheivehit oahppofuolahusbálvalusaid guovlluguovdasaččat;
- 2) čuovvut, ahte oahppofuolahusbálvalusat doibmet ovttasbarggus oahpahusdoaimmain, sošiala- ja dearvvašvuodafuolahusa bálvalusvuogádagain sihke earáiguin mánáid ja nuoraid bálvalusaiguin;
- 3) válmmaštallat ja dárbbu mielde dárkkistit dán lága 13 b §:s oaivvilduvvon guovlluguovdasaš oahppofuolahusplána buresveadjinguovllu guovllustivrii; ja
- 4) ja fuolahit earáin dasa sierra addojuvvon bargguin.

